

17339

ΟΚΙΩΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

περιέχον τὴν ὅλην τοῦ προγράμματος τῆς Γ' τάξεως
τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΤΡΟΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

17339

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Έκδοτικός Οίκος Δ. και Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

56. Οδός Σταδίου. 56

ΕΚΔΟΣΙΣ 4η

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΣ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΘΕΟΙ

Οι ἀρχαῖοι "Ελλῆνες δὲν ἐπίστευον, ὅπως πιστεύωμεν ἡμεῖς σήμερον, εἰς ἓνα Θεόν, ἀλλ' εἰς δώδεκα. Ἐπίστευον ὅτι οἱ θεοὶ οὗτοι κατώκουν εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ ὄρους Ὁλύμπου· δι' αὐτὸν ἔλεγον αὐτοὺς καὶ δλυμπίους θεούς.

Ζεύς, "Ηρα, Ποσειδῶν, Δήμητρα καὶ ὄλυμπίους θεούς. "Ἐτρωγον δὲ οἱ

θεοὶ οὗτοι ἀμβροσίαν καὶ ἔπινον νέκταρ. Ἐπίστευον ἀκόμη οἱ ἀρχαῖοι "Ελλῆνες ὅτι οἱ θεοὶ ἐλάχιμβανον μέρος εἰς τὰς μέρχας καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλοτε κα-

Απόλλων, "Αρτεμίς, Ήφαιστος, Αθηνᾶ

ταδιώκοντες καὶ ἄλλοτε βόηθοῦντες αὐτούς.

“Αρης, ’Αφροδίτη, ’Ερμῆς, ’Εστία

Οἱ δώδεκα οὗτοι
θεοὶ ἐλέγοντο Ζεύς,
”Ηρα, Ποσειδῶν, Δή-
μητρα, Ἀπόλλων, ”Αρ-
τεμις, ”Ηφαιστος, ”Α-
θηνᾶ, ”Αρης, ’Αφρο-
δίτη, ’Ερμῆς, ’Ε-
στία.

ΗΡΩΕΣ

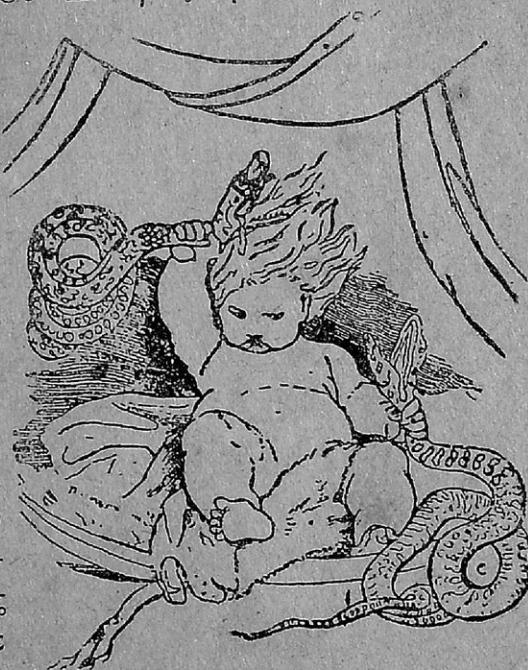
‘Η ώραία πατρίς μας Ἐλλὰς εἶνε ἡ χώρα τὴν
ὅποίαν θαυμάζει πάντοτε ὅλος ὁ κόσμος. ‘Η Ἐλλὰς
εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἀνέδειξε τοὺς μεγαλυτέ-
ρους ἄνδρας τοῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι μὲ τὰ λαμπρὰ
κατορθώματά των, ἐδόξασαν καὶ τὸ ὄνομά των
καὶ τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος των.

Τοιοῦτοι ἄνδρες ἦσαν πολλοὶ καὶ ἐλέγοντο
ἥρωες. Ἱερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἐξετέλεσαν πολὺ με-
γάλα καὶ πολὺ δύσκολα ἔργα καὶ διὰ τοῦτο οἱ
ἄνθρωποι ἐνόμιζον ὅτι ἦσαν τέκνα θεῶν καὶ τοὺς
ἀνόμασαν ἡ μιθέοντες.

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

·Ο δρόμος τῆς ἀρετῆς.

Οι ἐνδοξότεροι ήρωες ήσαν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεύς. Ὁ Ηρακλῆς ἐγεννήθη εἰς τὰς Θήβας. Ο πατέρος του ἐλέγετο Ἀμφιτρύων, ἡ δὲ μήτηρ του Ἀλκμήνη. Οι Ἑλληνες ὅμως ἐπίστευον ότι ὁ Ἡρακλῆς εἶχε πατέρα τὸν Δία. Ἡ ἀνδρεία τοῦ Ἡρακλέους ἐγένετο γνωστὴ ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἥλικίας. "Οτε ἦτο ἀκόμη βρέφος, δύο ὄφεις ἀνέβησαν εἰς τὴν κούνιαν του καὶ ἤθιλησαν νὰ τὸν φάγωσιν. Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως τοὺς ἔπιασε μὲ τὰς χειράς του. τοὺς ἔσφιξε τόσον δυνατὰ ὥστε τοὺς ἔπνιξεν. "Οτε ὁ Ἡρακλῆς ἐγίνε νέος ἥρωις νὰ σκέπτεται ποῖον δρόμον νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὸν βίον του διὰ νὰ ζήσῃ εύτυχής. Ἐπῆγε λοιπὸν εἰς

μίαν ἔρημίαν καὶ ἐκεῖ ἐκάθησε μόνος του καὶ ἐσκέπτετο. Τότε εἶδε ἀπὸ μακρὰν νὰ πλησιάζωσι πρὸς αὐτὸν δύο γυναῖκες. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν ἐφόρει πολυτελῆ ἐνδύματα καὶ ἦτο στολισμένη μὲ ώραια στολίδια. Ἐβάδιζε δὲ μὲ ὑπερήφανον βῆμα. Εἶχε τὸ πρόσωπον βαρυμένον διὰ νὰ φαίνεται ώραιοτέρα.

Ἡ ἄλλη γυναῖκα ἐφόρει ἀπλᾶ ἐνδύματα καὶ ἐβάδιζε μὲ ταχτικὸν καὶ σεμνὸν βῆμα. Ὅταν ἐπλησίασαν τὸν Ἡρακλέα, ἡ ὑπερήφανος γυναῖκα ἔτρεξε νὰ παρουσιασθῇ πρώτη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν συμβουλεύσῃ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ίδιον τῆς δρόμου. «Πλησίον μου, τοῦ λέγει, θὰ ἔχης δλα τὰ καλὰ τῆς ζωῆς χωρὶς κόπον, χωρὶς καμίαν ἔργασίαν. Οσάκις θὰ λαμβάνης ἀνάγκην χρημάτων θὰ ἀρπάζης ἀπὸ τοὺς ἄλλους».

Οἱ Ἡρακλῆς ἀφοῦ ἤκουσε τοὺς λόγους τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἥρωτησε νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά της.

«Οἱ μὲν φίλοι μου μὲ λέγουσιν εὖ δαὶ μονίαν, οἱ δὲ ἔχθροί μου κακίαν», ἀπήντησεν ἡ ὑπερήφανος γυνή.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπλησίασε καὶ ἡ ἄλλη ἡ σεμνὴ γυνὴ καὶ εἶπε· «Καὶ ἐγὼ ἥλθον νὰ σὲ συμβουλεύσω νὰ ἀκολουθήσῃς εἰς τὴν ζωήν σου τὸν δρόμον τὸν δποῖον ἐγὼ θὰ σου δείξω. Ἐγὼ δὲν θὰ σὲ γελάσω μὲ ψευδεῖς ὑποσχέσεις, ὅτι δῆθεν ἄνευ κόπου θὰ ἀπολαύσῃς δλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου. Ἄνευ κόπων, ἄνευ ἔργασίας κανὲν καλὸν δὲν δύνασαι νὰ ἀποκτήσῃς. Ἐὰν θέλῃς νὰ σὲ τιμήσῃ ἡ πατρίς σου, πρέπει νὰ ὠφελήσῃς τὴν

πατρίδα σου. 'Εὰν θέλης νὰ ἔχῃς ρωμαλέον σῶμα πρόπει νὰ γυμνάζῃς αὐτὸ μὲ κόπους καὶ μὲ ιδρῶτας. "Ανευ κόπων δὲν ἀποκτᾶται κανὲν καλόνν".

'Η γυναικα, ἡ ὅποια εἶπε τὰ καλὰ ταῦτα λόγια, ἦτο ἡ ἀρετὴ.

'Ο 'Ηρακλῆς ἐζύγισε καλὰ καὶ τῶν δύο γυναικῶν τοὺς λόγους καὶ ἐπροτίμησε τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς.

'Ο 'Ηρακλῆς ὅταν ἐγένετο ἀνήρ μετέβη εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν θεὸν ποὺ νὰ κατοικήσῃ. Τὸ μαντεῖον τοῦ ἀπήντησε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Τύριγθα καὶ ἐπὶ δώδεκα ἔτη νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς διαταγὰς τοῦ ἐξαδέλφου του Εύρυσθέως, τοῦ βασιλέως τῶν Μυκηνῶν, καὶ τοιούτοτρόπως θὰ γίνη ἀθάνατος. 'Ο 'Ηρακλῆς ἐδέχθη τοῦτο προθύμως καὶ ἐσπευσεν ἀμέσως νὰ συναντήσῃ τὸν Εύρυσθέα καὶ νὰ τεθῇ εἰς τὰς διαγάς του. 'Ο Εύρυσθεύς, ὁ ὅποιος ἐφθόνει τὸν 'Ηρακλέα διὰ τὴν μεγάλην ἀνδρείαν του, τοῦ ἐπέβαλε νὰ ἐκτελέσῃ δώδεκα δυσκολώτατα ἔργα. Τὰ ἔργα ταῦτα ὠνομάσθησαν ἀθλοὶ τοῦ 'Ηρακλέους.

ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

1ον. 'Ο λέων τῆς Νεμέας.

Εἰς τὴν πέριξ τῆς Νεμέας χώραν ἔζη ἔνας λέων, ὁ ὅποιος ἦτο φόβος ὅλων τῶν κατοίκων τοὺς ὅποίους κατεξέσχιζε. Τοῦτον τὸν λέοντα ὁ Εύρυ-

σθεύς διέταξε τὸ Ἡρακλέα νὰ φονεύσῃ καὶ νὰ φέρῃ εἰς αὐτὸν τὸ δέρμα του. Ὁ Ἡρακλῆς μὲ τὸ τόξον του ἐπῆγεν εἰς τὸ δάσος τῆς Νεμέας καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀνεζήτησε τὸν λέοντα,

κατώρθωσε τέλος νὰ ἀνακαλύψῃ αὐτὸν καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος εἰσήρχετο εἰς τὸ σπήλαιόν του. Ἀμέσως ὁ Ἡρακλῆς ἐσκόπευσε αὐτὸν διὰ τοῦ τόξου του καὶ τὸ βέλος ἔκτύπησε μὲν τὴν πλευρὰν τοῦ λέοντος, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐφόνευσεν. Ὁ λέων τρέχων ἐκρύβη εἰς τὸ σπήλαιόν του τὸ δόποιον εἶχε δύο στόμια.

Τότε ὁ Ἡρακλῆς ἔκλεισε τὸ ἔν στόμιον μὲ λίθους διὰ νὰ μὴ φύγῃ ὁ λέων, αὐτὸς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπήλαιον ἀπὸ τὸ ἄλλο στόμιον. Ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ σπήλαιον ὁ Ἡρακλῆς εὗρε τὸν λέοντα καὶ ἀφοῦ

τὸν ἥρπασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν, τὸν ἔσφιξε τόσον δυνατά, ὡστε τὸν ἔπνιξεν.

Ο ‘Ηρακλῆς ἔλαβε τὸ δέρμα τοῦ λέοντος καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Μυκήνας ὅπου ἔδειξεν αὐτὸν εἰς τὸν Εύρυσθέα. Ο ‘Ηρακλῆς ἔκτοτε ἐφέρε πάντοτε μαζὶ του τὸ δέρμα αὐτὸν — τὴν λεοντὴν — εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου ἄθλου του.

2ον. Η λερναία ψδρα

Πλησίον τοῦ "Αργους ὑπῆρχε λίμνη μικρά, ἣν ὅποια ἐλέγετο Λέρνη. Εντὸς τῆς λίμνης ταύτης ἔζη ἡ λερναία ψδρα, θηρίον πολὺ μεγάλον, τὸ ὅποιον εἶχεν ἐννέα κεφαλάς, ἐκ τῶν ὅποιων ἡ μεσαία ἦτο ἀθάνατος. Αἱ καταστροφαὶ τὰς ὅποιας ἐπέφερε τὸ θηρίον τοῦτο εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὰ ζῷα καὶ εἰς τοὺς ἄγρους ἥσαν μεγάλαι. Ο Εύρυσθεὺς διέταξε τὸν Ήρακλέα νὰ φονεύσῃ τὸ θηρίον τοῦτο.

Ο ‘Ηρακλῆς μαζὶ μὲ τὸν ἀνεψιόν του Ιόλαον μετέβησαν εἰς τὴν λίμνην καθήμενοι ἐπὶ μικροῦ ἀμαξίου. Επειδὴ δὲ ἡ λίμνη εἶχε πολλὰ καὶ πυκνὰ ἔλη ἐντὸς τῶν ὅποιων ἐκρύπτετο ἡ ψδρα καὶ ἦτο

δύσκολον νὰ τὴν φονεύσῃ, διέταξε τὸν Ἰόλαον νὰ ἀνάψῃ πυράν καὶ νὰ πυρακτώνῃ τὰ βέλη. Ὁ Ἡρακλῆς λαμβάνων τὰ θερμὰ βέλη ἔρριπτεν αὐτὰ ἐντὸς τῆς λίμνης διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τὸ θηρίον νὰ ἐξέλθῃ. "Οτε δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἡ ὕδρα παρουσιάσθη μὲ τὰ στόματα ἀνοικτά. Ὁ Ἡρακλῆς χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ὅρμα κατ' αὐτῆς καὶ ἀφοῦ ἔθεσε τὸν ἑνα πόδα του εἰς τὴν κοιλίαν τῆς ἥρχισε νὰ ἀποκόπτῃ τὰς κεφαλάς της. Ἀλλὰ μόλις ἀπέκοπτε μίαν κεφαλὴν ἀμέσως ἐφύτρωναν δύο ἄλλαι εἰς τὴν θέσιν της. Ἐπὶ πλέον τεράστιος καρκίνος ἐξῆλθε τοῦ ἔλους, ἔρριφθη κατὰ τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἐδάγκανε τὸν γυμνὸν πόδα αὐτοῦ. Ὁ Ἡρακλῆς ὅμως ἀτρόμητος πάντοτε τὸν μὲν καρκίνον ἐφόνευσεν ἀμέσως διὰ τοῦ ροπάλου του, προσεκάλεσε δὲ τὸν Ἰόλαον νὰ ἔλθῃ ταχέως πλησίον του μὲ ἀναμμένους δαυλούς. Μὲ τοὺς δαυλούς αὐτοὺς ὁ Ἡρακλῆς ἔκαιε τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὄποιον ἀπεκόπτετο ἐκάστη κεφαλή. Τοιουτοτρόπως δὲν ἐφύτρωνε πλέον ἄλλη. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου κατώρθωσεν ὁ Ἡρακλῆς νὰ ἀποκόψῃ ὅλας τὰς κεφαλάς τῆς λερναίας ὕδρας.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ αἷμα τῆς Ὑδρας ἦτο φαρμακερόν, ὁ Ἡρακλῆς ἔβαψεν εἰς αὐτὸ τὰ βέλη του, ὥστε ἀν ἐπληγώνετό τις δι' αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ.

3ον. Αἱ Στυμφαλίδες ὅρνιθες.

Εἰς τὰ ἔλη τῆς λίμνης Στυμφαλίδος ἔζων πτηνὰ τεράστια μὲ σιδηροῦς πόδας καὶ σιδηρᾶ πτερά.

Τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐλέγοντο Στυμφαλίδες
ὅρνιθες. Ἡ καταστροφὴ τὴν ὅποιαν ἐπροξέ-
νουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῷα καὶ τὰ πτηνὰ ἦτο
μεγάλη.

Οἱ Ἡρακλῆς κατὰ διαταγὴν πάλιν τοῦ Εὐρυ-
σθέως μετέβη
νὰ φονεύσῃ τὰς
Στυμφαλί-
δας ὅρνι-
θας. Ἐλαβε
λοιπὸν τὸ τό-
ξον του καὶ τὰ
φαρμακερὰ βέ-
λη του καὶ με-
τέβη εἰς τὸ
πλησίον τῆς
λίμνης δάσος,

ἀλλ’ ἔκει ἡναγκάσθη νὰ στα-
ματήσῃ, διότι δὲν ἤδυνατο νὰ προχωρήσῃ μέσα
εἰς τὰ τέλματα. Τότε οἱ Ἡρακλῆς κατὰ συμβουλὴν
τῆς Ἀθηνᾶς ὀνέβη ἐπὶ μιᾶς ὑψηλῆς θέσεως καὶ
ἥρχισε νὰ κροτῇ δυνατὰ δύο κρόταλα. Οἱ κρότος
ἔκεινος ἐφόβισε τὰς ὅρνιθας αἱ ὅποιαι ὑψώθησαν
εἰς τὸν ἀέρα ἐκβάλλουσαι ἀγρίας κραυγάς. Οἱ
Ἡρακλῆς τότε ἀρπάσας τὸ τόξον του ἐτόξευεν
ἀδιακόπως αὐτάς, κατώρθωσε δὲ νὰ φονεύσῃ τὰς
περισσοτέρας ἐξ αὐτῶν, ἐνῷ αἱ ἄλλαι ἐπέταξαν
μακρὰν καὶ ἐξηφανίσθησαν χωρὶς νὰ ἐπιστρέψωσι
πλέον εἰς τὴν λίμνην.

4ον. Ἡ κόπρος τοῦ Αὐγείου.

Εἰς τὴν Ἡλείαν ὑπῆρχε μέγιστος στάβλος ἐντὸς τοῦ δποίου ἔμενον τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες τοῦ βασιλέως Αὐγείου. Ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἔμεινεν ἀκαθάριστος ὁ στάβλος οὗτος.

Ἡσαν δὲ τόσον πολλὰ τὰ ζῷα τοῦ Αὐγείου, ὥστε ἡ κόπρος εἶχε γεμίσει αὐτόν.

Οἱ Εύρυσθεὺς θέλων νὰ ταπεινώσῃ καὶ νὰ ἔξευτελίσῃ τὸν Ἡρακλέα διέταξεν αὐτὸν

νὰ καθαρίσῃ τὸν στάβλον ἔκεινον τοῦ Αὐγείου. Οἱ Ἡρακλῆς ἐπῆγεν ἀμέσως εἰς τὴν Ἡλιδα καὶ ἀφοῦ εὗρε τὸν βασιλέα Αὐγείαν, εἶπεν εἰς αὐτὸν τὴν διαταγὴν τὴν ὅποιαν εἶχεν. Οἱ Αὐγείας τότε εἶπεν εἰς τὸν Ἡρακλέα ὅτι, ἂν κατώρθωνε νὰ καθαρίσῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας τὸν στάβλον του, θὰ τοῦ ἔδιδεν ὡς ἀμοιβὴν ἐν μέρος τῶν ζῷων του. Οἱ Ἡρακλῆς τότε ἔκρημνισε τὰ τείχη τοῦ στάβλου καὶ διωχτέουσεν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ ὄδατα τῶν ποταμῶν τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ Πηνειοῦ, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου διάληρος ὁ στάβλος εἶχεν ἐντελῶς καθαρισθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Αὐγείας δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἡρακλέα τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἀμοιβὴν, ὁ Ἡρακλῆς

ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ ἀνεκήρυξε βασιλέα τῆς Ἡλείας τὸν υἱὸν ἔκεινου Φιλέα. Πρὸν δὲ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἡλείαν ὁ Ἡρακλῆς, ἵδρυσε ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ Διός, ἔκτοτε ἐγίνοντο ἔκεῖ κατὰ τετραετίαν οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

Θάνατος καὶ ἀποθέωσις τοῦ Ἡρακλέους.

Ο Ἡρακλῆς, ἀφοῦ ἐξετέλεσε τοὺς ἄθλους καὶ ἀπήλλαξε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς τρομερούς κινδύνους ποὺ διέτρεχον, ἐδοξάσθη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἡμίθεος. Ἐξετέλεσε δὲ ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἄλλα κατορθώματα ἀκόμη καὶ δὲν ἔπαινε νὰ εὐεργετῇ τὴν ἀνθρωπότητα μέχρι θανάτου. Διὰ τοῦτο ὁ Ζεὺς μετὰ τὸν θάνατόν του τὸν ἔκαμεν ἀθάνατον καὶ τοῦ ἔδωκε σύζυγον τὴν ὥραίαν Ἡβην, τὴν θεὰν τῆς νεότητος. Οἱ ἀνθρώποι ἐτίμων τὸν Ἡρακλέα ὡς θεὸν καὶ ἔκαμνον πρὸς τιμὴν του ναούς καὶ ἑορτάς.

Ο ΘΗΣΕΥΣ

Φιλοπατρία καὶ κατορθώματα τοῦ Θησέως.

Ο Θησεὺς ἦτο υἱὸς τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῶν Αθηνῶν, καὶ τῆς Αἴθρας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Τροιζῆνος Πιτθέως. Ο Αἰγεὺς ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Τροιζῆνος διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Αθήνας παρήγγειλεν εἰς τὴν Αἴθραν, ἡ ὅποια ἦτο ἔγγυος, «ἄν τὸ τέκνον τὸ ὅποιον

θὰ γεννήσῃς εῖναι ἀρσενικόν, νὰ τὸ ἀναθρέψῃς
μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας, ὅταν δὲ μεγαλώσῃ, ἀν
κατορθώσῃ νὰ κυλίσῃ αὐτὸν τὸν μέγαν λίθον,
ὑπὸ κάτω τοῦ ὄποίου ἔχω θέσει τὸ
ξίφος καὶ τὰ ὑποδήματά μου, νὰ ζω-
σθῇ τὸ ξίφος μου, νὰ φορέσῃ τὰ ὑ-
ποδήματά μου καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς
'Αθήνας πλησίον μου».

'Αφοῦ παρήγγειλε ταῦτα ὁ Αἴγευς
εἰς τὴν γυναικά του ἀνεχώρησεν εἰς
'Αθήνας. Μετά τινας μῆνας ἡ Αἴθρα
ἐγέννησεν υἱόν, τὸν ὄποιον ὠνόμασε
Θησέα. "Οταν ὁ Θησεὺς ἐμεγάλωσεν, ἡ μήτηρ
του ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ὁ
μέγας λίθος, ὑποκάτω τοῦ ὄποίου εἶχε κρύψει ὁ
Αἴγευς τὸ ξίφος καὶ τὰ ὑποδήματά του. 'Η μή-
τηρ του εἶπε τότε εἰς αὐτὸν νὰ προσπαθήσῃ νὰ ση-
κώσῃ τὸν λίθον ἐκεῖνον καὶ νὰ λάβῃ τὸ ξίφος καὶ
τὰ ὑποδή-

ματα τοῦ
πατρός του,
τὰ ὄποια νὰ
φορέσῃ καὶ
νὰ μεταβῇ
εἰς 'Αθήνας
πρὸς συνάν-

τησιν αὐτοῦ. 'Ο Θησεὺς ἄνευ δυσκολίας ἐκύλισε
τὸν λίθον καὶ ἀφοῦ ἔλαβε τὸ ξίφος καὶ τὰ ὑποδή-
ματα, ἥτοι μάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ. 'Επειδὴ δὲ
τότε ὑπῆρχον εἰς τὸν δρόμον πολλοὶ κακοῦργοι

λησταί, οἱ ὄποιοι ἐφόνευον τοὺς διαβάτας, ἡ μή-
τηρ του καὶ ὁ πάππος του συνεβούλευσαν τὸν Θησέα
νὰ μεταβῇ διὰ θαλάσσης διὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς
κινδύνους. 'Αλλ' ὁ Θησεύς, ὁ ὄποιος ἦθελε νὰ
εὔεργετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ δοξασθῇ ὅπως
ὁ 'Ηρακλῆς, δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὰς συμβουλὰς
τῆς μητρὸς καὶ τοῦ πάππου του καὶ ἀπεφάσισε
νὰ μεταβῇ διὰ ξηρᾶς. 'Αφοῦ λοιπὸν ἀπέχαι-
ρετισε τὴν μητέρα καὶ τὸν πάππον του ἀνεχώρησε.

'Ο Θησεύς εἰς τὸν δρόμον του συνήντησε πολλοὺς
κακούργους τοὺς ὄποιους ἐφόνευσε καὶ ἐκαθάρισε
τὸν τόπον ἀπὸ τοὺς κακούς αὐτοὺς ἀνθρώπους.

• Ο Θησεύς εἰς τὰς Ἀθήνας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Θησεύς ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας
καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὄποιος
ἀμέσως ἀνεγνώρισεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ξίφος καὶ τὰ
ὑποδήματα τὰ ὄποια ἐφόρει. "Οτε δὲ Θησεύς εύρι-
σκετο εἰς Ἀθήνας εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνος
ὑπῆρχεν ἄγριος ταῦρος, ὁ δηποῖος κατέστρεψε τὰ
κτήματα τῶν κατοίκων, τὸν ταῦρον τοῦτον εἶχε
φέρει ὁ 'Ηρακλῆς εἰς τὸν Εύρυσθέα ἐκ Κρήτης.
'Ο Θησεύς διὰ νὰ σώσῃ τοὺς κατοίκους τοῦ Μα-
ραθῶνος ἀπὸ τὰς καταστροφὰς τοῦ ταύρου τούτου,
μετέβη ἐκεῖ, κατεδίωξεν αὐτόν, τὸν συνέλαβε καὶ
ἀφοῦ τὸν ἔφερεν εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν ἔθυσίασεν εἰς
τὸν Δία. "Οταν δὲ Θησεύς ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας
φέρων τὸν ταῦρον ὁ λαὸς ἔκαμεν εἰς αὐτὸν λαμπρὰν
ὑποδοχὴν καὶ ἐπανηγύρισε διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν του
ἀπὸ τοῦ θηρίου τούτου.

‘Ο μινώταυρος.

“Αλλο κατόρθωμασ τοῦ Θησέως εἶναι ὁ φόνος τοῦ μινωταύρου. Ο μινώταυρος οὗτος ἦτο τέρας ἔχον σῶμα ἀνθρώπου καὶ κεφαλὴν ταύρου. “Εζη δὲ τὸ τέρας τοῦτο ἐν Κρήτῃ ἐντὸς σκοτεινοῦ καὶ πολυπλόκου σπηλαίου, τὸ δποῖον ἐλέγετο λαβύρινθος. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπειδὴ ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν Κρητῶν εἰς μίαν μάχην, ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς Κρήτην κατ’ ἔτος ἐπτὰ νέους καὶ ἐπτὰ παρθένους, διὰ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς τροφὴ τοῦ μινωταύρου.

‘Ο Θησεὺς μεταβαίνει εἰς Κρήτην.

‘Ο Θησεὺς δὲν ἤδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὸν φοβερὸν αὐτὸν φόρον τῶν συμπολιτῶν του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτούς. “Οτε λοιπὸν ἔφθασεν ἡ ἡμέρα τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐπτὰ νέων καὶ τῶν ἐπτὰ παρθένων, ὁ Θησεὺς εἰσῆλθε μαζὶ μὲ αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κρήτην. Τὸ πλοῖον ἔφερε μαῦρα πανία εἰς ἔνδειξιν τῆς λύπης καὶ τοῦ πένθους. ‘Ο Θησεὺς πρὶν ἀναχωρήσῃ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του ὅτι ἀν φονεύσῃ τὸν μινώταυρον θὰ ἀλλάξῃ τὰ μαῦρα πανιὰ τοῦ πλοίου διὰ λευκῶν.

‘Ο Θησεὺς φονεύει τὸν μινώταυρον.

“Οταν ἔφθασεν εἰς Κρήτην ὁ Θησεὺς κατώρθωσε διὰ τῆς βοηθείας τῆς Ἀριάδνης, θυγατρὸς τοῦ

βασιλέως Μίνωος, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν λαβύρινθον.

‘Η Ἀριάδνη ἔδωκεν εἰς τὸν Θησέα ἕνα νῆμα, τὸ
ἄχρον τοῦ ὅποίου ἔδεσεν ὁ Θησεὺς εἰς τὴν θύραν
τοῦ πολυπλόκου σπηλαίου καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐτοῦ.

Συνήντησεν

εἰς τὰ σκο-
τεινὰ βάθη
τοῦ σπηλαίου
τὸν μινώταυ-
ρον καὶ ἐφό-
νευσεν αὐτὸν,
διὰ τοῦ ξίφους
του, τυλίσσων
κατόπιν τὸ
νῆμα ἐξῆλθε
δεκανύων τὸ
αἷματωμένον
ξίφος του εἰς
τοὺς νέους καὶ
τὰς νέας, οἱ
ὅποιοι ἐπανη-
γύρισαν διὰ τὴν σωτηρίαν των.

‘Αλλ’ ἐκ τῆς μεγάλης χαρᾶς του ὁ Θησεὺς ἐλη-
σμόνησε νὰ ἀλλάξῃ τὰ μαῦρα πανιὰ τοῦ πλοίου.

‘Ο δὲ γέρων Αἴγευς, ὃ ὅποιος καθ’ ἐκάστην ἡμέραν
ἀνήρχετο ἐπὶ τινος βράχου τῆς παραλίας καὶ ἀνέ-
μενε νὰ ἴδῃ τὸ πλοῖον, ὅταν εἶδεν αὐτὸν γὰρ ἐπι-
στρέφη μὲ μαῦρα πανιά, ἐνόμισεν ὅτι ὁ υἱός του
ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ μινώταυρου. ’Εορίφθη ἀπὸ τοῦ

Φ. Φωτοπούλου, ‘Ιστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος

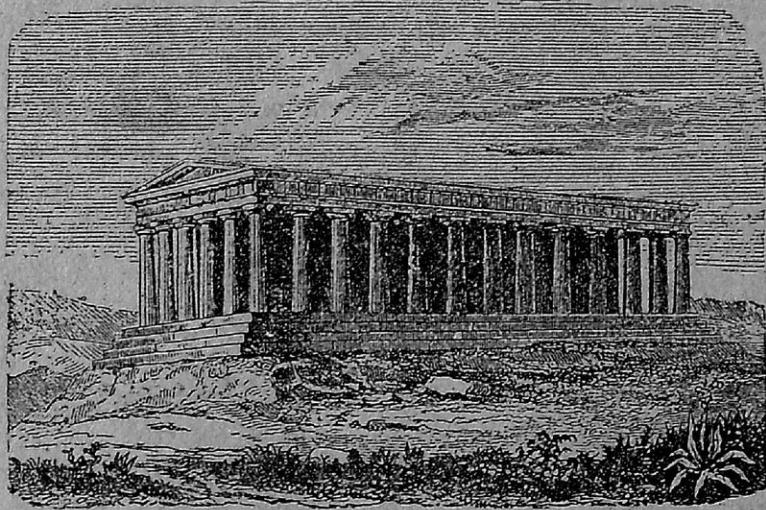
βράχου εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπινίγη. Ἡ δὲ θάλασσα ἔκεινη ὡνομάσθη ἔκτοτε Αἴγαῖον πέλαγος. Ο Θησεὺς ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ πατρός του ἐλυπήθη πολύ.

‘Ο Θησεὺς βασιλεὺς

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἴγαίων οἱ Ἀθηναῖοι ἀνεκῆρυξαν τὸν Θησέα βασιλέα των, ὃ δὲ Θησεὺς ἀνεδείχθη μέγας καὶ ἔνδοξος βασιλεὺς. Κατώρθωσε νὰ νικήσῃ καὶ νὰ ὑποτάξῃ πολλοὺς λαούς, συνέστησε δὲ τὴν ἕορτὴν τῶν Παναθηναίων καὶ τῶν Ισθμίων.

Θάνατος τοῦ Θησέως.

Ο Θησεὺς μετὰ πολλὰ ἔτη ἐξεδιώχθη ὑπὸ τῶν

ἐχθρῶν του καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν νῆσον Σκύρον. Ἐκεῖ ὁ Θησεὺς ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς νή-

σου ταύτης Λυκομήδους, ὁ ὄποῖος ἐκρήμνισεν
αὐτὸν κάτω ἐνὸς βράχου.

Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἔτῶν ὁ Κίμων, ὁ στρα-
τηγὸς τῶν Ἀθηναίων, μετέφερε τὰ ὄστα τοῦ Θη-
σέως εἰς Ἀθήνας. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἔθαψαν μετὰ
τιμῆς μεγάλης τὰ ὄστα τοῦ ἥρωος καὶ ἔδρυσαν
ναόν, ὁ ὄποῖος σώζεται μέχρι σήμερον καὶ λέγεται
Θησεῖον.

Η ΑΛΚΗΣΤΙΣ

Παράδειγμα ἀγαπώσης συζύγου.

Ἡ "Αλκηστὶς" ἡτο κόρη τοῦ Πελίου, βασιλέως
τῆς Ἰωλκοῦ, τοῦ σημερινοῦ Βόλου. Ἡ ἔξαισία
ώραιοτης αὐτῆς καὶ ἡ λαμπρὰ ἀνατροφὴ ἔκαμον
τὴν "Αλκηστὶν περιζήτητον νύμφην. Πολλοὶ ἡγε-
μόνες ἐζήτησαν νὰ ὑπανδρευθῶσι τὴν ὥραίαν καὶ
ἐνάρετον κόρην τοῦ Πελίου, ἀλλ' ὁ πατήρ της προε-
τίμησεν ἐξ ὅλων τὸν "Αδμητον, τὸν βασιλέα τῶν
Φερῶν (Βελεστίνου). Ἡ "Αλκηστὶς" ἤγαπησε τὸν
"Αδμητον τόσον πολὺ, ὡστε ὅταν οὗτος ἡσθένησε
καὶ ἐκινδύνευσε νὰ ἀποθάνῃ, ἡ "Αλκηστὶς" νύκτα
καὶ ἡμέραν παρεκάλει τοὺς θεοὺς νὰ δώσωσιν εἰς
αὐτὸν τὴν ὑγείαν. Οἱ θεοὶ τότε εἶπον εἰς τὴν "Αλ-
κηστὶν, δτι ὁ σύζυγός της τότε μόνον θὰ ἐσφύζετο
ἀν ἄλλος τις ἐδέχετο νὰ ἀποθάνῃ ἀντ' αὐτοῦ.
«"Ἄσ ἀποθάνω λοιπὸν ἐγὼ ἀντὶ τοῦ Ἀδμήτου"
ἀπήντησεν ἡ ὥραία καὶ ἀφωσιωμένη σύζυγος. Οἱ
θεοὶ ἐδέχθησαν τοῦτο καὶ ἡ "Αλκηστὶς" ἀπέθανεν,
ὅ δὲ "Αδμητος" ἐσώθη. Ο θάνατος τῆς Ἀλκή-

στιδος, ή όποια δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν της διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου της, κατελύπησε τὸν "Αδμητον καὶ ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν Φερῶν οἱ όποιοι εἰς ἔνδειξιν πένθους ἔπαυσαν τὰς διασκεδάσεις των καὶ ἔκοψαν τὴν κόμην των.

"Οτε δὲ μετέβη εἰς Φεράς (Βελεστῖνον) ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἐφιλοξενήθη εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀδμήτου ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὴν θυσίαν τῆς συζύγου του καὶ ἐπειδὴ συνεινήθη πυλὺ ἀπεφάσισε νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἄδην καὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν "Αλκηστιν εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ τὴν ἀπόφασίν του ταύτην ἐξετέλεσεν ἀμέσως ὁ Ἡρακλῆς. Κατέβη λοιπὸν εἰς τὸν ἄδην καὶ ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν θάνατον ἡνάγκασεν αὐτὸν νὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὴν "Αλκηστιν, τὴν όποιαν ὠδήγησεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀδμήτου. Ο "Αδμητος ἴδων αἰφνιδίως τὴν σύζυγόν του ζῶσαν ἐφοβήθη, διότι ὑπέθεσεν ὅτι ἔβλεπε φάντασμα. Κατόπιν ὅμως ἐπείσθη ἐκ τῆς βεβαιώσεως τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἀφοῦ ηύχαριστησεν αὐτὸν διὰ τὴν εὔεργεσίαν, παρέλαβε τὴν "Αλκηστιν εἰς τὰ ἀνάκτορά του. Ολόκληρος ἡ Θεσσαλία ἐπανηγύρισε τὴν εὔτυχίαν τοῦ Ἀδμήτου, οἱ δὲ δύο σύζυγοι ἔζησαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀγαπώμενοι καὶ τιμώμενοι ἀπὸ ὅλους.

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Τὸ χρυσόμαλλον δέρας.

Ο Αἰήτης ἦτο βασιλεὺς τῆς Κολχίδος. Η Κολχὶς ἦτο πόλις τῆς Μικρᾶς Ασίας, ἐβασίλευε δὲ

αὐτῆς ὁ Αἰγάτης, ὁ ὄποιος ἦτο γνωστὸς διὰ τὰ
ἀπειρα πλούτη του. Εἰς τὴν Κολχίδα ὑπῆρχε τὸ
χρυσόμαλον δέρας, τὸ ὄποιον ὁ Αἰγάτης εἶχε κρε-
μάσει ἐκ τοῦ κλάδου ἐνὸς δένδρου, ὑποκάτω τοῦ
ὄποιου ἐφύλαττεν ἀγρυπνος δράκων. Τὸ δέρας τοῦτο
εἶχε χαρίσει εἰς τὸν Αἰγάτην ὁ Φρίξος, ὁ υἱὸς τοῦ
Ἀθάμαντος, βασιλέως τῆς πόλεως Ὀρχομενοῦ
τῆς Βοιωτίας. Ὁ Ἀθάμας εἶχε σύζυγον τὴν Νε-
φέλην ἐκ τῆς ὄποιας ἀπέκτησε δύο τέκνα, τὸν
Φρίξον καὶ τὴν Ἑλλην. Ἡ Νεφέλη ἀπέθανε καὶ ὁ
Ἀθάμας ἔλαβεν ἄλλην σύζυγον, τὴν Ἰνώ, ἡ ὄποια
ἦτο κακὴ μητριὰ καὶ κακομετεχειρίζετο τὰ τέκνα
τῆς Νεφέλης, τὸν Φρίξον καὶ τὴν Ἑλλην, καὶ διὰ
νὰ τὰ ἐκδικηθῆ περισσότερον ἔπεισε τὰς γυναικας
τοῦ Ὀρχομενοῦ νὰ κρύπτωσι τὸν σὗτον, ὥστε νὰ
ἐπέλθῃ μεγάλη δυστυχία εἰς τοὺς κατοίκους. Τότε
ὁ Ἀθάμας ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν
νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ, ἡ δὲ Πυθία δωρο-
δοκηθεῖσα ἀπὸ τὴν Ἰνώ, ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἀθά-
μαντα ὅτι διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ χώρα του ἀπὸ τὴν
πεῖναν ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ τὰ τέκνα του εἰς τὸν
Δία. Ὁ Ἀθάμας παρ' ὅλην τὴν λύπην τὴν ὄποιαν
ἥσθιανθη ἔλαβεν ἀπόφασιν νὰ ἔκτελέσῃ τὴν συμ-
βουλὴν τοῦ μαντείου. Ἀλλὰ τότε παρουσιάσθη ἡ
Νεφέλη εἰς τὰ τέκνα τῆς καὶ ἀφοῦ ἐφανέρωσεν
εἰς αὐτὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ πατρός των, τοὺς ἔδωκεν
ἴνα χρυσόμαλλον κριόν καὶ τὰ συνεβούλευσε νὰ
καθίσωσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ νὰ φύγωσι μακράν.
Ο κριός οὗτος ἦτο πτερωτός, τὰ δὲ παιδία ἀφοῦ
ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοῦ ἀνεχώρησαν κρυφίως ἐκ τοῦ

Ορχομενοῦ. Ό κριδες ἐπέτα εἰς τὸν ἀέρα, ἀλλά,
καθ' ἥν στιγμὴν εύρισκετο ὑπεράνω τῆς θαλάσσης,
ἥ "Ελλη ἔζαλίσθη καὶ ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν,
ὅπου εὗρε τὸν θάνατον. Ή θάλασσα ἐκείνη ὡνο-
μάσθη ἔκτοτε 'Ελλήσποντος. Ό Φρίξος
ἔξηκολούθησε τότε μόνος τὸ ταξίδιόν του καὶ
ἔφθασεν εἰς τὴν Κολχίδα, ὅπου τὸν μὲν κριὸν
ἔθυσίασεν εἰς τὸν Δία, τὸ δὲ χρυσόμαλλον δέρας
αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κολχίδος
Αἴγτην.

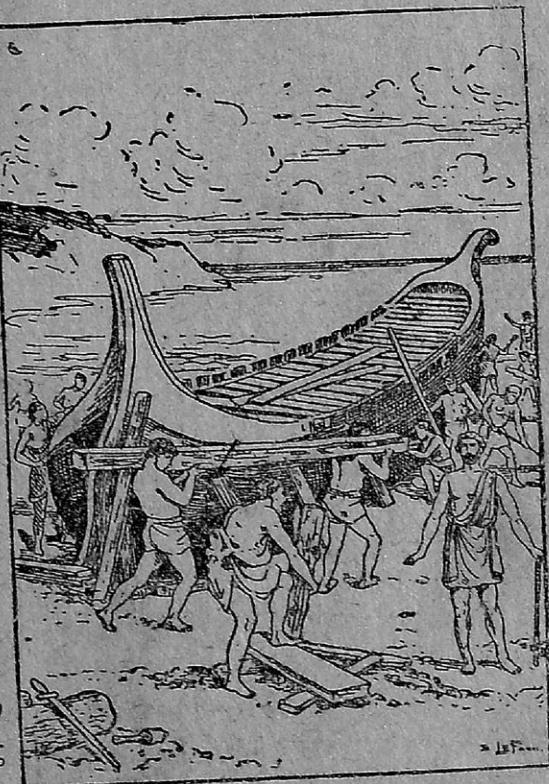
Πελίας καὶ Ἰάσων.

Ο Πελίας, δ βασιλεὺς τῆς Ιωλκοῦ, εἶχε λάβει
χρησμὸν ἀπὸ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ὅτι ἐπρεπε
νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δ
όποιος θὰ παρουσιάζετο ἐνώπιόν του μὲν ἐν ὑπό-
δημα (μονοσάνδαλος). Μετὰ ἔτη, ἐνῷ μίαν ἡμέραν
δ Πελίας ἐκάθητο εἰς τὰ ἀνάκτορά του, εἶδε τὸν
ἀνεψιόν του Ἰάσονα νὰ εἰσέρχεται μονοσάνδαλος.
Ο Ἰάσων ἐνῷ διήρχετο ἔνα ποταμὸν ἔχασε τὰ
ὑποδήματά του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ιωλκὸν μὲν ἐν
μόνον ὑπόδημα. Ο Πελίας μόλις εἶδε τὸν Ἰάσονα
μονοσάνδαλον ἐνεθυμήθη τὸν χρησμὸν τοῦ μαν-
τείου καὶ φοβηθεὶς μήπως φονευθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνε-
ψιοῦ του ἀπεφάσισε νὰ τὸν καταστρέψῃ. Διέταξε
λοιπὸν αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς Κολχίδα καὶ νὰ φέρῃ
εἰς αὐτὸν τὸ χρυσόμαλλον δέρας, μὲ τὴν ἐλπίδα
ὅτι θὰ κατεσπαράσσετο ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ δρά-
κοντος, δ ὅποιος ἐψύλαττε τὸ δέρας. Ο Ἰάσων

νπήκουσε καὶ ἀφοῦ συνεννοήθη μὲ τὸν Ἡρακλῆ, τὸν Θησέα, τὸν Ὀρφέα καὶ ἄλλους πολλοὺς ἥρωας, ἐπέβη μετ' αὐτῶν ἐνὸς πλοίου, τὸ διοῖν κατεσκεύασεν δὲ Ἀργος, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ἰωλκόν.

Πλοῦς ἀργοναυτῶν εἰς Κολχίδα.

Τὸ πλοῖον ἐκεῖνο ὧνομάσθη Ἀργώ, οἱ δὲ ἐπιβάντες αὐτοῦ ἀργοναῦται καὶ ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη ὧνομάσθη ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία. Ἡ Ἀργώ ἔπλεε νύκτα καὶ ἡμέραν ὑπεράνω τῶν κυμάτων, ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸ ἤχρον τοῦ Βοσπόρου ἐσταμάτησε, διότι ὑπῆρχον ἐκεῖ δύο μεγάλαι πέτραι, αἱ διοῖαι ἦνοιγον καὶ ἔκλεισον μετὰ μεγάλης ταχύτητος. Τότε οἱ ἀργοναῦται ἤρωτησαν τὸν μάντιν Φινέα τί νὰ πράξωσιν. Ἐκεῖνος εἶπεν εἰς τοὺς ἀργοναύτας νὰ ἀπολύ-

σωσι πρῶτον μίαν περιστερὰν καὶ ἀν αὕτη κατορθώσῃ νὰ περάσῃ τότε νὰ ἐπιχειρήσωσι καὶ οὗτοι νὰ περάσωσι μὲ τὴν Ἀργώ.³ Απέλυσαν λοιπὸν τὴν περιστεράν, ἡ ὁποία διῆλθεν ἀβλαβής καὶ μόνον ἡ οὐρά της ἀπέκόπη ὀλίγον εἰς τὰ ἄκρα. Ἐτρόμητοι οἱ ἀργοναῦται τότε ἐκωπηλάτησαν μετὰ μεγάλης δυνάμεως καὶ ταχύτητος καὶ τοιουτοτρόπως ἡ Ἀργώ διῆλθε τὰς δύο πέτρας ἔφοῦ ἐπαθε μικρὰν βλάβην τῆς πρύμνης. Τέλος ἔφθασαν εἰς Κολχίδα, ὅπου ὁ Ἰάσων παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Αἰήτου καὶ ἐζήτησε τὸ δέρας.

‘Αρπαγὴ τοῦ δέρατος. Μήδεια.

‘Ο Αἰήτης δὲν ἦρνήθη, εἶπεν δύμως εἰς τὸν Ἰάσονα, ὅτι τότε θὰ τοῦ δώσῃ τὸ δέρας, ἀν οὗτος κατώρθωνε νὰ ζεύξῃ τοὺς δύο χαλκόποδας ταύρους του, οἱ ὁποῖοι ἔβγαζον ἀπὸ τὸ στόμα των πῦρ καὶ νὰ σπείρῃ ὀδόντας δράκοντος. Τὸν δρόν τοῦτον ἐπέβαλεν εἰς τὸν Ἰάσονα ὁ Αἰήτης, διότι ἐπίστευεν ὅτι δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ ἐκτέλεσῃ αὐτόν. ‘Η Μήδεια δύμως, ἡ κόρη τοῦ Αἰήτου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μίαν μαγικὴν ἀλοιφὴν μὲ τὴν ὁποίαν ἤλειφθη. “Οταν ἐνύκτωσεν ὁ Ἰάσων ἐπῆγεν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦσαν οἱ φοβεροὶ οὗτοι ταῦροι. Ἐπὸ μακρὰν ἤκουοντο οἱ φοβεροὶ μυκηθμοί των καὶ τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον ἐξήρχετο ἀπὸ τοὺς ρώθωνάς των ἐφώτιζε τὰ πέριξ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Μόλις εἶδον τὸν Ἰάσονα ἔτρεξαν κατ’ ἐπάνω του. Οἱ σιδηροῖ πόδες των ἔκαμνον φοβερὸν

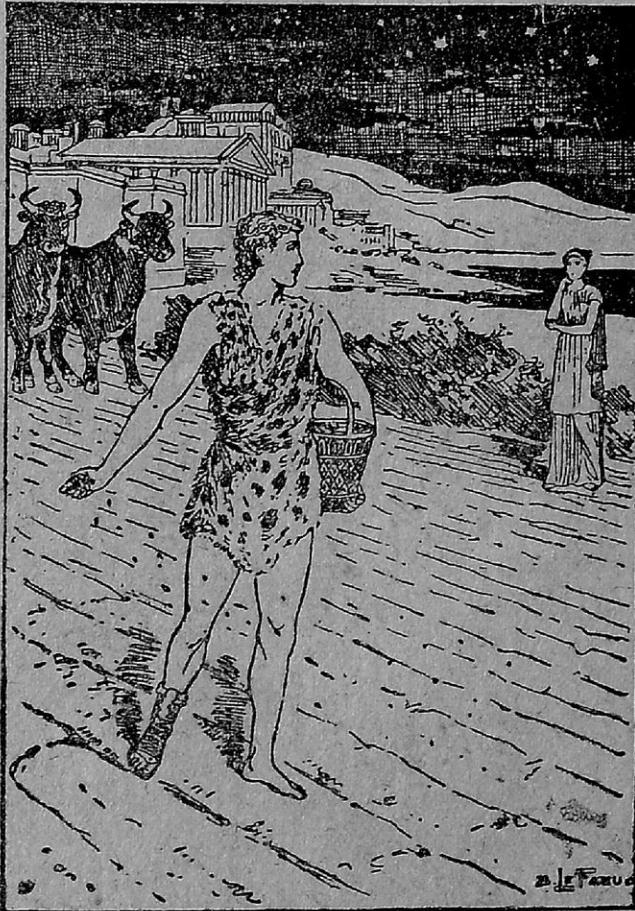
κρότον καὶ τὰ χόρτα ἐκαίοντο κατὰ τὴν διάβασιν τῶν. Ὁ Ἰάσων δμως τοὺς ἀνέμενε μὲ Θάρρος, ὅταν δὲ ἔφθασαν πλησίον του, ἄρπαξε τὸν ἔνα ἀπὸ τὰ κέρατα καὶ τὸν ἄλλον ἀπὸ τὴν οὐράν, ὅπως τοῦ εἴχεν εἴπει ἡ Μήδεια, καὶ μὲ δύναμιν ὑπεράνθρωπον τοὺς ἔσυρε πρὸς τὸν ζυγὸν καὶ τοὺς ἔζευξε.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Ἰάσων εἴχεν ὀργώσει τὸ τμῆμα τῆς πεδιάδος, τὸ διποῖον τοῦ ὥρισεν ὁ βασιλεὺς τῆς Κολχίδος. Ἐπειτα ἔσπειρεν εἰς αὐτὸν ὁδόντας δράκοντος. "Οταν ἡ ἐργασία αὕ-

τη ἐτελείωσεν, ὁ Ἰάσων ἀπεσύρθη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἀγροῦ καὶ παρετήρει μὲ προσοχὴν τί θὰ συμβῇ. Δὲν παρῆλθε πολλὴ ἥρα καὶ ὁ Ἰάσων βλέπει ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης νὰ ἐξέρχωνται τοῦ ἐδάφους φοβεροὶ πολεμισταί. Μετ' ὀλίγον ὀλόκληρος ὁ ἀγρὸς ἐγέμισεν ἀπὸ τὰς περικεφαλαίας τῶν ἀγρίων

τούτων στρατιωτῶν, οἱ δποῖοι ἥσαν ἔτοιμοι νὰ
ριψθοῦν κατὰ τοῦ Ἰάσονος. Τὴν στιγμὴν ὅμως
ἐκείνην ὁ Ἰάσων κατὰ συμβουλὴν τῆς Μηδείας

ἀρπάζει ἔνα λίθον καὶ τὸν ρίπτει κατ' αὐτῶν. Ο
λίθος ἐκτύπησε ἔνα ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν περικεφα-
λαίαν, ἄλλον εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ἄλλον εἰς τὸ

χέρι. "Εκαστος ἐκ τῶν τριῶν τούτων τοὺς δποίους ἔκτυπησεν ὁ λίθος ἐνόμισεν δτι ὁ πλησίον του τὸν ἔκτυπησεν, ἔστρεψε κατ' αὐτοῦ τὸ ἀκόντιον του

καὶ μετ' ὀλίγον ἀγρία καὶ φοβερὰ μάχη ἐγένετο μεταξύ των κατὰ τὴν δποίαν ἐφονεύθησαν ὄλοι. Τὴν πρωίαν ὁ Ἰάσων παρουσιάσθη εἰς τὸν Αἴγ-

την. Τοῦ εἶπεν ὅτι ἔζευξε τοὺς βόας καὶ ἔσπειρε τοὺς ὄδόντας τοῦ δράκοντος, ἐζήτησε δὲ κατὰ τὴν συμφωνίαν των νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χρυσόμαλλον δέρας. 'Ο Αἰγάτης ὅμως ὠργίσθη καὶ εἶπεν εἰς

τὸν Ἰάσονα ὅτι θὰ φονεύσῃ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του ἐὰν δὲν φύγουν ἀμέσως. «Τίποτε δὲν θὰ ἔκαμνες μόνος σου, ἐὰν δὲν σὲ ὡδήγηε ἡ θυγάτηρ μου Μήδεια μὲ τὰ μαγικά της» τοῦ εἶπεν.

'Ο Ἰάσων ἀπηλπισμένος ἐκ τῆς ἀρνήσεως ταύτης τοῦ Αἰγάτου ἀπεφάσισε νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ ταχύτερον

ἐκ Κολχίδος χωρὶς τὸ χρυσόμαλλον δέρχεται. 'Η Μήδεια ὅμως, ἀφοῦ ἔμαθεν ὅτι ὁ πατήρ της ἡρνήθη εἰς τὸν Ἰάσονα τὸ χρυσόμαλλον δέρχεται, ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ τοῦ λέγει ὅτι θὰ τὸν συνδράμη παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρός της νὰ λάβῃ τὸ χρυσόμαλλον δέρας.

Τὴν ἄλλην νύκτα ἡ Μήδεια ὠδήγησε τὸν Ἰάσονα εἰς τὸ δάσος τοῦ "Αρεως, ὅπου εὑρίσκετο τὸ χρυσόμαλλον δέρας κρεμασμένον ὑπὸ βαθυσκίους δρῦς, τὰς ὅποίας οὐδέποτε διεπέρασεν ἀκτὶς ἥλιου. Ἀπὸ μακρὰν ὁ Ἰάσων καὶ ἡ Μήδεια διέκριναν τὸ δέρας ἀπὸ τὴν λάμψιν τὴν ὅποίαν διέχυνεν εἰς τὸ σκότος, ἀλλ' ὅταν ἐπλησίασαν, ὁ δράκων, ὁ ὅποῖος τὸ ἔφυλασσε τυλιγμένος εἰς τὸν κορμὸν τῆς δρυὸς ὅπου ἐκρέματο τὸ χρυσόμαλλον δέρας, τοὺς ἡννόησε καὶ ἤρχισε νὰ ἐκτυλίσσεται ἔτοιμος νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτόν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Μήδεια ἐπλησίασε μὲ προσοχὴν καὶ ἕρριψε μέσα εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος ἔνα φάρμακον καὶ ὁ δράκων ἀμέσως ἐκοιμήθη. Ὁ Ἰάσων τότε ἐπῆρε τὸ δέρας καὶ κατ' εύθειαν ἔτρεξεν εἰς τὴν Ἀργῷ μαζὶ μὲ τὴν Μήδειαν καὶ τὸν μικρὸν ἀδελφὸν αὐτῆς "Αψυρτον καὶ ἀπέπλευσαν διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Περιπετειώδης ἐπιστροφὴ τῶν ἀργοναυτῶν.

Ο Αἰήτης κατεδίωξεν ἀμέσως τὴν Ἀργῷ καὶ παρ' ὄλιγον νὰ συνελάμβανεν αὐτὴν ἀν μὴ ἡ Μήδεια δὲν ἐφρόντιζε νλ φονεύσῃ τὸν ἀδελφόν της "Αψυρτον καὶ νὰ ρίψῃ τὰ τεμάχια τοῦ σώματός του εἰς τὴν θάλασσαν. Ο Αἰήτης τότε ἤρχισε νὰ μαζεύῃ τὰ τεμάχια τοῦ ἀτυχοῦς οὔοῦ καὶ τοιουτοτρόπως ἐδόθη καιρὸς εἰς τὴν Ἀργῷ νὰ ἀπομακρυνθῇ καὶ νὰ σωθῇ. Άλλα τὸ αἷμα τοῦ "Αψυρτου κατεδίωξε τοὺς ἀργοναύτας. Οἱ θεοὶ ὄργισθέντες

κατὰ τῆς Μηδείας διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀψύρτου
ἔστειλαν εἰς τοὺς ἀργοναύτας πολλὰ βάσανα.

Τέλος κατελήφθησαν ὑπὸ σφοδρᾶς τρικυμίας
μίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὅποιαν ἡ Ἀργώ ἐφέρετο ἐδῶ
καὶ ἐκεῖ καὶ ἐκινδύνευσε νὰ βυθισθῇ. Τότε ὁ Ἀπόλ-
λων, ὁ θεὸς τοῦ φωτός, ἐλυπήθη τοὺς ἀργοναύτας
καὶ ἔρριψε φωτεινὸν βέλος εἰς τὴν θάλασσάν καὶ
ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ ἐκείνου σημείου ἀνεφάνη μία
νῆσος τὴν ὅποιαν οἱ ἀργοναύται ὠνόμασαν Ἀνάφην.
Εἰς τὴν νῆσον ταύτην κατέφυγον τότε οἱ ἀργο-
ναῦται καὶ ἕδρυσαν ἐπ' αὐτῆς ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ
Ἀπόλλωνος. "Οταν δὲ ἔπαυσεν ἐντελῶς ἡ τρικυμία
ἀνεχώρησαν. Μετά τινας δὲ ἀκόμη περιπλανήσεις
ἔφθασαν εἰς Ἰωλκόν.

•Η ἀρπαγὴ τῆς Ἐλένης.

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Αφορμή του πολέμου.

Τὴν παλαιὰν ἐποχὴν ἡ Ἑλλὰς ἦτο χωρισμένη εἰς πολλὰ μικρὰ βασίλεια. Εἰς τὴν Σπάρτην ἐβασίλευσεν ὁ Μενέλαος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὁ ὄποιος εἶχε σύζυγον τὴν Ἐλένην. Ἡ Ἐλένη ἐφημίζετο εἰς ὅλον τὸν κόσμον διὰ τὴν μεγάλην αὐτῆς ὥραιότητα. Ταῦτην τὴν Ἐλένην ἤρπασεν ὁ υἱὸς τοῦ

βασιλέως τῆς Τροίας Πάρις ἢ Ἀλέξανδρος. Ἡ Τροία ἦτο πόλις εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ασίας, ἐβασίλευε δὲ αὐτῆς ὁ Πρίαμος, ὁ ὄποιος ἐθεωρεῖτο εὔτυχέστατος διὰ τοὺς πολλοὺς θησαυρούς του καὶ τὰ πολλὰ τέκνα του. Εἰς ἔκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὁ Πάρις, ὥρισθη ὑπὸ τοῦ Διὸς κριτής τῶν τριῶν θεῶν, τῆς Ἡρας, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Αἱ τρεῖς αὗται θεαὶ ἐφίλονίκουν περὶ ὥραιότητος καὶ ὁ Ζεὺς ἔστειλεν αὐτάς εἰς τὸν Πάριν διὰ νὰ δικάσῃ οὗτος ποίᾳ ἦτο ὥραιοτέρα ἐκ τῶν τριῶν. Ὁ Πάρις ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπόσχεσιν τῆς Ἀφροδίτης, ὅτι θὰ τοῦ ἔδιδε τὴν ὥραιοτέραν γυναικα ὡς σύζυγον ἐκήρυξεν αὐτὴν ὥραιοτέραν ὅλων. "Οταν ἔμαθεν ὁ Πάρις ὅτι εἰς τὴν Σπάρτην εύρισκεται ἡ ὥραιοτέρα γυνὴ τοῦ κόσμου ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῆς Ἀφροδίτης, διὰ νὰ ἀρπάσῃ αὐτήν. Ἡ Ἀφροδίτη ἐδέχθη προθύμως νὰ βοηθήσῃ τὸν

Πάριν καὶ τοιουτορόπως ἐκεῖνος ἔξοπλίζει πλοῖον καὶ μετὰ τοῦ ἔξαδέλφου του Αἰνείου πλέει εἰς τὴν Λακωνίαν. "Οταν ἔφθασεν εἰς Σπάρτην, ὁ Μενέλαιος ἐφιλοξένησε τὸν Πάριν εἰς τὰ ἀνάκτορά του, ἀλλ' ὁ ἀσεβὴς Πάρις εὑρὼν εὐκαιρίαν, ὅτε ἀπουσίαζεν ὁ Μενέλαιος εἰς Κρήτην, ἤρπασε τὴν Ἐλένην καὶ τοὺς θησαυρούς αὐτοῦ καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Τροίαν.

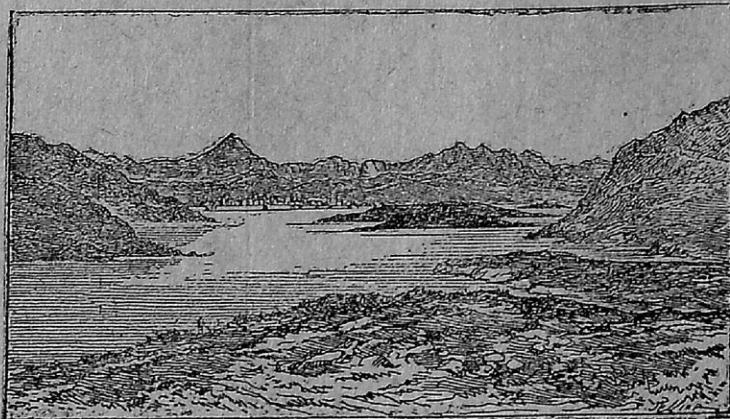
Συμμετοχὴ τῶν ἀρίστων ἡρώων Ἐλλήνων

"Οταν ἐπέστρεψεν ὁ Μενέλαιος καὶ ἐπληροφορήθη τὰ συμβάντα ἐπῆγεν ἀμέσως πρὸς τὸν ἀδελφόν του Αγαμέμνονα, τὸν βασιλέα τῶν Μυκηνῶν. Τοῦ ἐνήγγειλε τὴν ἀρπαγὴν τῆς ὥραίας Ἐλένης καὶ ἀποφασίζει μετ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν τοῦ Πάριδος. Μετὰ τοῦτο οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐζήτησαν τὴν συνδρομὴν καὶ τῶν ἀλλων βασιλέων τῆς Ἐλλάδος, οἱ δόποιοι προθύμως ἐδέχθησαν νὰ ἐκστρατεύσουν καὶ τὴς Τροίας καὶ νὰ λάβωσιν ὄπίσω τὴν Ἐλένην καὶ τοὺς θησαυρούς τοῦ Μενελάου.

Ἀπόπλους ἔξ Αὐλίδος. Ἰφιγένεια.

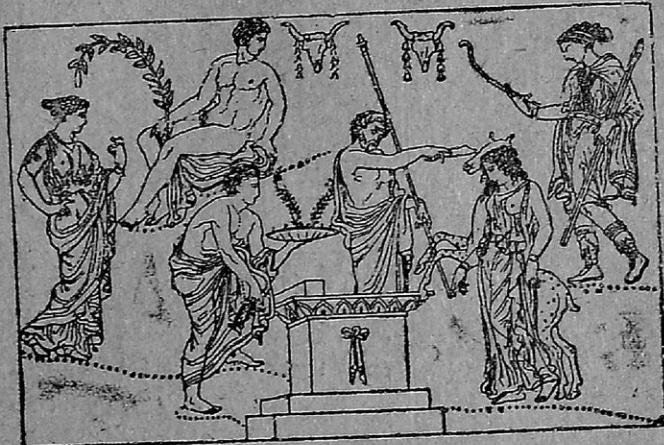
"Ολοι οι βασιλεῖς ἐμαζεύθησαν μετὰ τοῦ στρατοῦ των εἰς τὴν Αὐλίδα παραλίαν πόλιν τῆς Βοιωτίας ἀπέναντι τῆς Χαλκίδος καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὰ πλοῖα ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Τροίαν. Ολόκληρος ὁ στρατὸς τῶν Ἐλλήνων ἦτο 100 χιλιάδες καὶ 1200 Φ. Φωτοπούλουν, Ἰστορία τῆς ἀρχαίας Ἐλλάδος 3

πλοῖα, ἀρχιστράτηγος δὲ αὐτῶν ἀνεκηρύχθη ὁ Ἀγαμέμνων. Ἡ ἀναχώρησις ὅμως τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς Αὐλίδος δὲν ἦτο εὔκολος, διότι δὲν ἔφύσα καθόλου ἀνεμος κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας. Τὰ πλοῖα δὲν ἤδυναντο νὰ ἀπλώσουν τὰ πανιά των καὶ νὰ ἀποπλεύσουν. Τοῦτο ἔκαμεν ἡ θεὰ Ἄρ-

τεμις, ἡ ὁποία ἦτο ὠργισμένη κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπειδὴ οὗτος ἔφόνευσε τὴν χρυσόκερων ἔλαφον. Τότε ὁ μάντις Κάλχας εἶπεν ὅτι διὰ νὰ παύσῃ ἡ ὄργη τῆς Ἀρτέμιδος, ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ ὁ Ἀγαμέμνων τὴν θυγατέρα του Ἰφιγένειαν. Ο Ἀγαμέμνων ἐλυπήθη πολὺ, ἀλλ' ἡναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀξίωσιν τῆς θεᾶς. καὶ ἀφοῦ ἐκάλεσε τὴν θυγατέρα του ἐξ Ἀργους ἥτοι μάζετο νὰ θυσιάσῃ αὐτήν. Ο μάντις Κάλχας, ἀφοῦ ἐπέβαλε σιωπήν, ἔσυρε τὴν μάχαιραν διὰ νὰ ἀποκύψῃ τὸν λαιμὸν τῆς Ἰφιγένειας. Άλλα τὴν στιγμὴν ἐκείνην

ἡ "Αρτεμις ἀνήρπασε τὴν ὡραίαν κόρην καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς, ὅπου τὴν ἔκαμεν ἴερειαν, ἀντ' αὐτῆς δὲ εύρεθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔλαφος,

τὴν δποίαν ἔθυσίασεν εἰς τὴν θεάν. Μετὰ τοῦτο ἔπνευσεν οὔριος ἀνεμος εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οἱ "Ελληνες, ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὰ πλοῖα, ἀνεχώρησαν.

Πολιορκία τῆς Τροίας.

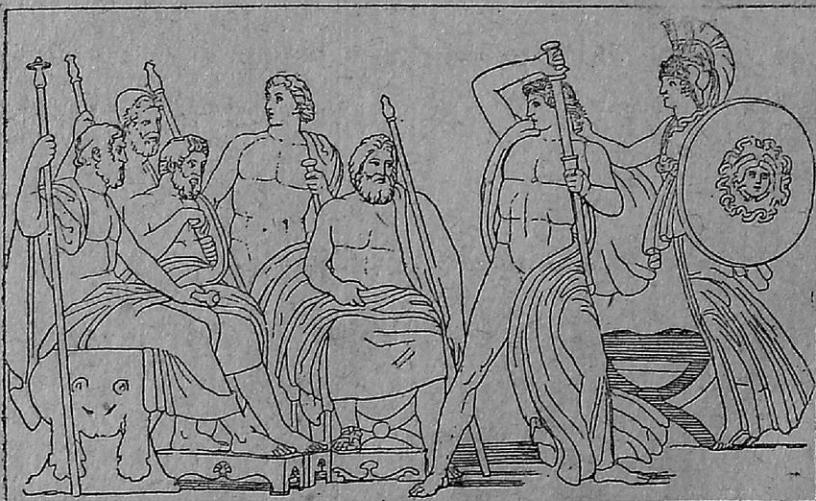
"Οτε ἔφθασαν εἰς τὴν Τροίαν ἀπέστειλαν πρέσβεις καὶ ἐζήτησαν τὴν 'Ελένην καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου. Τότε οἱ φρονιμώτεροι τῶν Τρώων συνεβούλευσαν νὰ ἀποδοθῇ ἡ 'Ελένη διὰ νὰ ἀποφύγωσι, τὸν πόλεμον, ἀλλ' ὁ Πάρις ἥρνήθη ἐπιμόνως. Τότε οἱ "Ελληνες ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν καὶ ἔκαμαν πολλὰς ἐπιθέσεις κατ' αὐτῆς διὰ νὰ τὴν κυριεύσωσι.

Δεκαετής διάρκεια τοῦ πολέμου.

Παρ' ὅλην ὅμως τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ὁρμὴν τὴν ὄποίαν κατέβαλον δὲν κατώρθωσαν νὰ κυριεύσωσι τὴν Τροίαν, διότι καὶ τὰ τείχη αὐτῆς ἦσαν ἴσχυρότατα καὶ οἱ Τρῶες ἐπολέμουν γενναιώς. Ἐπὶ δέκα δόλοκληρα ἔτη διήρκεσεν ἡ πολιορκία αὕτη καὶ πολλαὶ αἵματηραι μάχαι ἐγένοντο μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων ἀνευ ἀποτελέσματος.

Μῆνις τοῦ Ἀχιλλέως.

Ο ἀνδρεῖος Ἀχιλλεὺς ἐφιλονίκησε μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ στρατοῦ του

ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τότε οἱ Τρῶες ἐπωφελούμενοι τῆς ἀπουσίας τοῦ ἀνδρειοτάτου ἥρωος τῶν Ἑλλήνων, ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς ἔτρε-

ψων εἰς φυγὴν μέχρι τῆς παραλίας. Ὁ κίνδυνος τῶν Ἑλλήνων ἦτο μέγας, διότι οἱ Τρῷες, νικήσαντες αὐτούς, ἥτοι μάζωντο νὰ θέσωσι πῦρ εἰς τὰ πλοῖα τῶν καὶ νὰ καύσωσιν αὐτά, διὰ νὰ μὴ δυνηθῶσιν οἱ Ἑλληνες νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς πατρίδας των. Οἱ Ἑλληνες τότε ἀπέστειλαν πρέσβεις εἰς τὸν Ἀχιλλέα παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ τὴν ὁργὴν του καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν των. Ἄλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς ἡρυθῆ, καὶ μόνον ὅταν τὸν παρεκάλεσεν ὁ φίλος του Πάτροκλος, ἐδέχθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ ὅπλα του διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ ἀντὶ ἐκείνου.

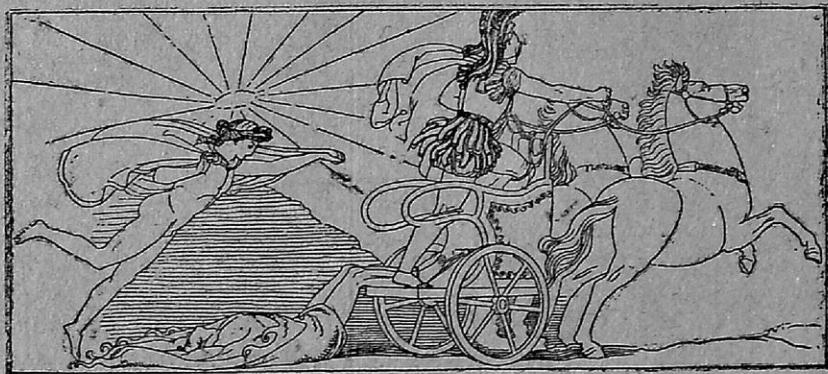
Θάνατος τοῦ Πατρόκλου.

Ο Πάτροκλος ἀφοῦ ἔλαβε τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλέως ἔτρεξεν εἰς τὴν μάχην. Οἱ Τρῷες ὅταν εἶδον

τοῦτον, ἐνόμισαν ὅτι ἦτο ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ἔτράπησαν εἰς φυγὴν, ἐνῷ ὁ Πάτροκλος καταδιώκων αὐτούς

έφόνευσε πολλούς ἐκ τῶν Τρώων, οἱ δόποιοι ἔφευγον διὰ νὰ σωθῶσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν. 'Αλλ' ὁ 'Εκτωρ, ὁ ἀνδρειότατος τῶν Τρώων, κατώρθωσε νὰ φονεύσῃ τὸν Πάτροκλον, τοῦ δόποίου τὸ σῶμα παραλαβόντες οἱ 'Ελληνες μετέφερον εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ 'Αχιλλέως. "Οτε ὁ 'Αχιλλεὺς εἶδε τὸ

πτῶμα τοῦ φίλου του ἔκλαυσεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ ὡρκίσθη νὰ φονεύσῃ τὸν 'Εκτορα. Καὶ ἀμέσως ὅρμησεν ὁ τρομερὸς 'Αχιλλεὺς ἐναντίον τῶν Τρώων, οἱ δόποιοι τρομαγμένοι ἔτρεζαν νὰ καταφύγωσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν. 'Ο 'Αχιλλεὺς καταδιώξας αὐτοὺς ἔφόνευσε πολλούς, ἕως ὅτου ὅλοι οἱ διασωθέντες ἔκλεισθησαν εἰς τὰ τείχη καὶ ἔμεινε μόνος ὁ 'Εκτωρ ἔξω, τὸν δόποιον ἔφόνευσεν ὁ 'Αχιλλεύς. Κατόπιν ὁ 'Αχιλλεὺς ἔδεσε τὸ πτῶμα τοῦ 'Εκτορος ὅπισθεν τοῦ ἄρματός του καὶ τὸ ἔσυρεν. 'Αλλὰ καὶ ὁ 'Αχιλλεὺς δὲν ἔζησεν ἐπὶ πολύ. Καθ' ὃν

χρόνον εύρισκετο πλησίον τῶν τειχῶν τῆς Τροίας
ὁ Πάρις ἐτόξευσεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔρ-
ριψε νεκρὸν ἐπὶ τοῦ ὄδοματος. Οἱ "Ἐλ-
ληνες μετὰ φοβερὰν μάχην κατώρθωσαν
νὰ λάβωσι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ ὅποῖον
ἀφοῦ ἔκαυσαν ἔλαβον τὴν κόνιν καὶ
τὴν ἔθεσαν ἐντὸς δοχείου μαζὶ μὲ τὴν
κόνιν τοῦ Πατρόκλου. Ἐπὶ δὲ τοῦ
Σιγείου ἀκρωτηρίου ἴδρυσαν μνημεῖον
πρὸς τιμὴν τῶν δύο ἥρωών.

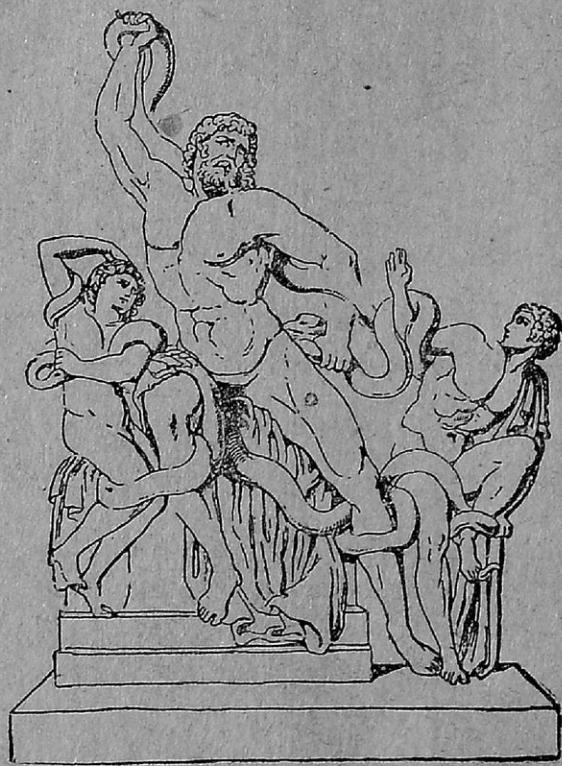
‘Ο δούρειος ἵππος.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τοῦ Πα-
τρόκλου ἡ Τροία δὲν ἦτο εὔκολον νὰ κυριευθῇ. Διὰ

τοῦτο πολλοὶ "Ἐλληνες ἐζήτησαν νὰ ἀναχωρήσωσιν,
ἄλλ' ὁ Ὁδυσσεύς, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, ἀνήρ

συνετὸς καὶ γενναῖος, ἡμπόδισεν αὐτούς. Τότε ὁ πανοῦργος Ὁδυσσεὺς ἐπρότεινεν εἰς τοὺς "Ἐλληνας καὶ κατεσκεύασαν ἔνα τεράστιον ξύλινον ἵππον,

ὅ διοῖς ὄνομάσθη δούρειος ἵππος. Εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου τούτου ἐκρύβησαν οἱ ἀριστοὶ τῶν Ἐλλήνων. Οἱ ἄλλοι "Ἐλληνες ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὰ πλοῖα ἀνεγώρησαν καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὴν μικρὰν νῆσον Τένεδον, ἣ ὅποια ἦτο πλησίον τῆς Τροίας.

Οἱ Τρῷες ὅτε εἶδον τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ἐλλήνων ἔχάρησαν πολύ, ἡτοι μάσθησαν δὲ νὰ μεταφέρωσι τὸν ξύλινον ἵππον ἐντὸς τῆς πόλεως, ἐπειδὴ οἱ "Ἐλληνες εἶχον γράψει ἐπ' αὐτοῦ ὅτι τὸν ἀφιέρωσαν εἰς τὴν θεὰν Ἀθηνᾶν, διὰ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς ἀσφαλῶς εἰς τὰς πατρίδας των. Ὁ Λαοκόων δμως ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἡμπόδιζε τοὺς Τρῷας, λέγων ὅτι ἐντὸς τοῦ ἵππου κρύπτονται

“Ελληνες. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ὅπου ἔλεγε ταῦτα
δύο ὄφεις ἐξελθόντες τῆς θαλάσσης κατέφαγον
αὐτὸν καὶ τοὺς υἱούς του.

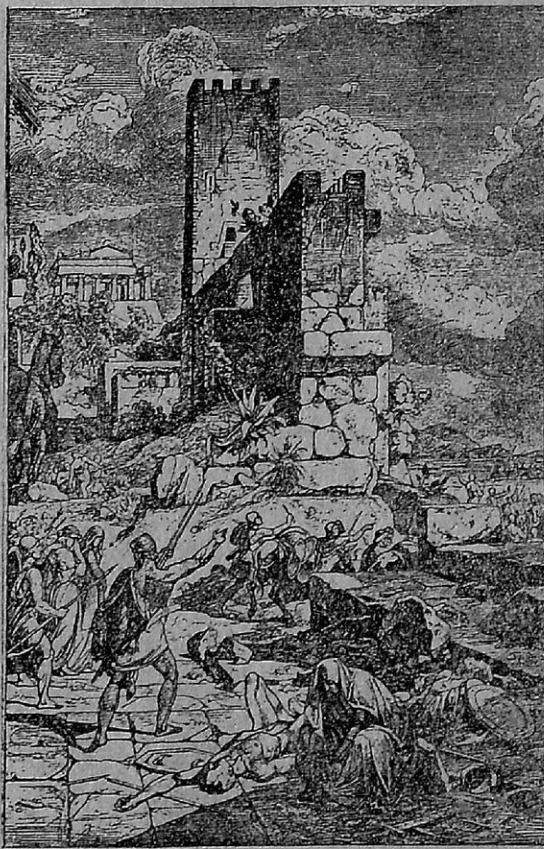
Καταστροφὴ τῆς Τροίας.

Τότε οἱ Τρῷες φοβηθέντες τὴν Ἀθηνᾶν μετέφερον
τὰν ἵππον ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ ἐπεδόθησαν εἰς
διασκεδάσεις καὶ χοροὺς διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν
των ἐκ τοῦ μακροῦ πολέμου. Τὴν νύκτα ὅμως,
ἐνῷ οἱ Τρῷες ἐκοιμῶντο ἥσυχοι, οἱ “Ελληνες ἐξῆλ-
θον τοῦ ἵππου καὶ διὰ πυρᾶς, τὴν δποίαν ἥναψαν,
ἔκαμπαν σημεῖον εἰς τοὺς ἐν Τενέδῳ εὑρισκομένους.
Οὗτοι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Τροίαν καὶ ἀφοῦ ἐξῆλθον
τῶν πλοίων, εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐπέπεσον κατὰ
τῶν κοιμωμένων Τρώων καὶ κατέσφαξαν αὐτούς.
Μόνον δὲ Αἰγαίας ἐσώθη ὁ ὥπιος, φέρων ἐπὶ τῶν
ώμων του τὸν γηραιὸν πατέρα του ἔψυγε διὰ πλοίου
μακρὰν τῆς Τροίας. Τοιουτοτρόπως ἡ Τροία ἐκυ-
ριεύθη καὶ κατεστράφη, ἡ δὲ ‘Ελένη ἀπεδόθη καὶ
πάλιν εἰς τὸν Μενέλαον.

Ἐπιστροφὴ τῶν Ελλήνων.

Οἱ “Ελληνες ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Τροίας νικηταὶ
καὶ κατάφορτοι ὑπὸ λαφύρων. Ἀλλ’ οἱ θεοὶ ὁρ-
γισθέντες κατ’ αὐτῶν, διότι ἔκαυσαν καὶ αὐτοὺς
τοὺς ναούς των ἐν Τροίᾳ, ἀπέστειλαν εἰς αὐτοὺς
πολλὰς συμφοράς. Οἱ Ἀγαμέμνων μόλις ἔφθασεν
εἰς Μυκήνας ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ Αἴγισθου καὶ

τῆς συζύγου του Κλυταιμνήστρας. Ὁ Μενέλαος περιπλανήθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὰς θαλάσσας καὶ μετὰ πολλὰς περιπετείας ἔφθασεν εἰς Σπάρτην,

ὅπου ἔζησε μετὰ τῆς Ἐλένης μέχρι βαθυτάτου γήρατος. Ἐξ ὅλων ὅμως τὰς περισσοτέρας ταλαιπωρίας ὑπέστη δὲ Ὁδυσσεὺς περιπλανηθεὶς ἐπὶ δέκα ἔτη εἰς χώρας ξένας.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

·Οδυσσεὺς καὶ Κίκονες.

·Ο ·Οδυσσεὺς ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Τροίας μὲ τὰ πλοῖά του ἔφθασε κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν πόλιν "Ισμαρον ὅπου κατώκουν οἱ Κίκονες, λαὸς ἄγριος καὶ ἀπολίτιστος. Ἀφοῦ ἐνίκησεν αὐτοὺς καὶ ἐκύριευσε τὴν πόλιν των ἀπέπλευσεν ἀπὸ ἐκεῖ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ταχέως θὰ ἔφθανεν εἰς τὴν Ἰθάκην.

·Ο ·Οδυσσεὺς εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων.

·Αλλὰ μεγάλη τρικυμία καὶ κύματα μεγάλα παρέσυραν τὰ πλοῖά του μακρὰν τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν εἰς τὴν γῆν τῶν Λωτοφάγων. Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ταύτης ἔτρωγον τοὺς λατούς, καρπούς γλυκυτάτους, ἐκ τῶν δύποιων ἔφαγον καὶ τινες σύντροφοι τοῦ ·Οδυσσέως καὶ ἐλησμόνησαν τὴν πατρίδα των, ἀλλ' ὁ ·Οδυσσεὺς ἡνάγκασεν αὐτοὺς νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι διὰ τῆς βίας.

·Οδυσσεὺς καὶ Κύκλωπες.

·Ἐκ τῆς χώρας τῶν Λωτοφάγων ἔφθασαν εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυκλώπων, ἀνθρώπων ἀγρίων καὶ ἀνόμων, οἵ διποῖοι οὔτε θεούς ἔφοβοῦντο οὔτε ἀνθρώπους ἐσέβοντο. Οἱ Κύκλωπες δὲν ἐκαλλιέργουν τὴν γῆν, διότι ὅλα ἔχει ἐβλάστανον μόνα των. Εἶχον δὲ οἱ

Κύκλωπες ποίμνια αἰγῶν καὶ προβάτων καὶ ἔκαστος ἐφρόντιζε περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ δὲν τὸν ἔμελλε διὰ τοὺς ἄλλους. Ἡσαν ἄνθρωποι μεγάλοι καὶ μονόφθαλμοι, κατώκουν ἐντὸς σπηλαίων, εἰς τὰ ὄποια ἔμενον καὶ τὰ πρόβατά των.

“Οταν δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς ἔφθασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Κύκλωπων καὶ ἀπεβιβάσθη μετὰ τῶν συντρόφων του εἰς τὴν παραλίαν εἶδε μέγα σπήλαιον ἐντὸς τοῦ ὅποίου εἰσῆλθε μετὰ τῶν συντρόφων του. Εἰς τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο κατώκει ὁ Πολύφημος, Κύκλωψ ἔχων τεράστιον ἀνάστημα καὶ ἔνα ἡφαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ὁ Πολύφημος οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος. Τὴν ἐσπέραν ἔφθασεν ὁ Πολύφημος ὁδηγῶν τὸ ποίμνιόν του. “Οταν δὲ του τὰ πρόβατα εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ὁ Πολύφημος ἔκλεισε τὸ στόμιον αὐτοῦ μὲν ἔνα τεράστιον βράχον, τὸν ὅποιον δὲν ἥδυναντο νὰ μετακινήσωσι τεσσαράκοντα ἵπποι. “Οτε δὲ κατόπιν ὁ Πολύφημος ἤναψε πῦρ καὶ διέκρινε τὸν Ὀδυσσέα καὶ τοὺς συντρόφους του διὰ φωνῆς τρομερῆς ἡρώτησε ποῖοι εἶνε καὶ πῶς εὑρέθησαν ἐκεῖ. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπήντησε τότε ὅτι εἶνε “Ἐλληνες καὶ ἦτο ἐκ τῆς Τροίας τὴν ὅποιαν κατέστρεψαν καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ. ‘Αλλ’ ὁ Πολύφημος ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ἡρπασε τέσσαρας ἐκ τῶν συντρόφων του Ὀδυσσέως τοὺς ὅποίους κατέφαγε καὶ ἀκολούθως ἐκοιμήθη. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἡθέλησε νὰ φονεύσῃ κατὰ τὸν ὕπνον διὰ τοῦ ξίφους τὸν ἄγριον ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ἀλλ’ ἐσκέφθη ὅτι δὲν θὰ ἥδυνατο νὰ

ἀποκυλίση τὸν τεράστιον βράχον ἐκ τοῦ στομίου τοῦ σπηλαίου. Τὴν πρωίαν δὲ Πολύφημος ἔξήγαγε τὰ πρόβατά του εἰς τὴν βοσκήν, ὅταν δὲ ἐπέστρεψε τὴν ἑσπέραν ἥρπασε καὶ πάλιν δύο ἐκ τῶν συντρόφων τοῦ Ὁδυσσέως καὶ τοὺς κατέφαγεν. Ὁ Ὁδυσσεὺς, δὲ ὅποῖς ἐφῆμιζετο ὡς πανούργος, ἐπλησίασε τότε τὸν Πολύφημον καὶ προσέφερε πρὸς αὐτὸν μεγάλο ποτήριον γεμάτον παλαιοῦ οἴνου τὸν ὅποῖον δὲ Κύκλωψ ἔπιε μετὰ πολλῆς εὐχαρίστεως. «Πῶς ὀνομάζεσαι»; λέγει δὲ Κύκλωψ τοῦ Ὁδυσσέως. Κανεὶς εἶναι τὸ ὄνομά μου ἀπήντησεν δὲ Ὁδυσσεὺς. «Σὲ τὸν Καγένα θὰ φάγω τελευταῖον» εἶπεν δὲ Κύκλωψ. Δός μου τώρα καὶ ἄλλο ποτήριον ἀπὸ τὸν ὡραῖον αὐτὸν οἶνον. Ἀφοῦ δὲ ἔπιεν ἀρκετὸν ἔζαλίσθη πολὺ καὶ ἐκοιμήθη. Ὁ Ὁδυσσεὺς τότε ἀφοῦ ἐλαβε τεμάχιον ξύλου τὸ ἐπύρωσε καὶ τὸ ἐβύθισε μὲ δύναμιν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Κύκλωπος ἔως ὅτου τὸν ἐτύφλωσεν. Ὁ Κύκλωψ ἔξέβαλε

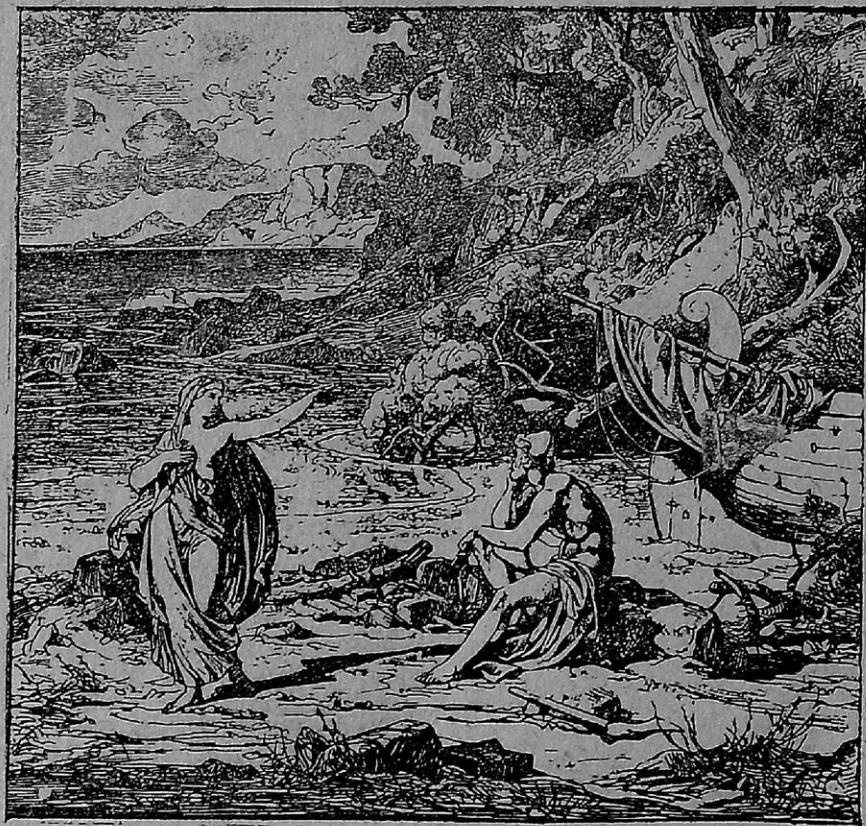

Σκύλλα καὶ χάρωνες.

Φ., Φωτοπούλουν, ‘Ιστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος 4

ἔβλαπτον τοὺς πλέοντας. Ὡς σκύλλα εἶχεν ἔξ κεφαλὰς καὶ δι' αὐτῶν ἥρπαζε τοὺς ἀνθρώπους, ἢ δὲ χάρυβδις ἐρρόφα τρεῖς φορὰς τῆς ἡμέρας τὸ ὄδωρ τῆς θαλάσσης καὶ τρεῖς φορὰς ἔξέρνα αὐτό. Ὁ Ὀδυσσεὺς διῆλθε τὸν κίνδυνον τοῦτον ἀφοῦ ἔχασεν ἔξ ἐκ τῶν ἀνδρειοτάτων συντρόφων του τοὺς ὅποίους ἥρπασεν ἡ σκύλλα.

‘Οδυσσεὺς καὶ Καλυψώ

τότε ἀγρίας κραυγὰς ζητῶν βοήθειαν. Οἱ ἄλλοι
Κύκλωπες ἔτρεξαν εἴξω τοῦ σπηλαίου καὶ τὸν
ἡρώτησαν τί ἔπαθεν, ἐκεῖνος δὲ ἀπήντησεν ὅτι τὸν
ἔτυφλωσεν ὁ Κανείς. «Ἄφοῦ λοιπὸν δὲν σὲ ἔτυ-
φλωσε κανείς, ἀπήντησαν ἐκεῖνοι, θὰ ἔχασες φαί-
νεται τὸν νοῦν σου διὰ νὰ φωνάζῃς τοιαύτην ὥραν.
» Ας σὲ θεραπεύσῃ ὁ πατήρ σου ὁ Ποσειδῶν». Καὶ
ἀφοῦ εἶπον ταῦτα ἀνεχώρησαν. Τὴν πρωίαν ὁ Πο-
λύφημος ἀφήρεσε τὸν λίθον τοῦ σπηλαίου του καὶ
καθίσας ἐκεῖ ἐψηλάφει εἰς τὴν ράχιν τὰ ἔξερχόμενα
πρόβατά του.

‘Αλλ’ ὁ Ὁδυσσεὺς κάτωθεν τῆς κοιλίας ἐκάστου
ἐκ τῶν τεραστίων προβάτων τοῦ Πολυφήμου εἶχε
δέσει ἀνὰ ἔνα ἐκ τῶν συντρόφων του, αὐτὸς δὲ
ἐκρεμάσθη ἀπὸ τὴν κοιλίαν ἐνὸς μεγάλου κριοῦ
καὶ τοιουτοτρόπως ἐξηπάτησε τὸν Κύκλωπα καὶ
ἐξῆλθε σῶος καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του.
‘Αμέσως δὲ ἐπέβησαν τοῦ πλοίου καὶ ἀνεχώρησαν.
‘Ενῷ δὲ ἀπεμακρύνετο τὸ πλοῖον ἐκ τῆς ξηρᾶς
ὁ Ὁδυσσεὺς μὲ βροντώδη φωνὴν ἐφώναξε πρὸς
τὸν Πολύφημον τὰ ἔξης. «Πολύφημε, ἐὰν σὲ ἐρω-
τήσουν, ποῖος σὲ ἔτυφλωσε, νὰ εἰπης ὁ Ὁδυσσεὺς,
ὁ βασιλεὺς τῆς Ιθάκης, ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου, ὁ
πορθητὴς τῆς Τροίας». ‘Ο Κύκλωψ ὅταν ἤκουσε
τοῦτο ἡρπασε τεράστιον λίθον καὶ τὸν ἔρριψε κατὰ
τοῦ πλοίου, ἀλλ’ ἀπέτυχεν, ἀφοῦ δὲ ἐγονάτισε,
παρεκάλεσε τὸν πατέρα του Ποσειδῶνα νὰ τιμω-
ρήσῃ τὸν Ὁδυσσέα καὶ τοὺς συντρόφους του.

Σειρῆνες.

Αφοῦ ὁ Ὁδυσσεὺς ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς νήσου Αιαίας διῆλθον ἐκ τῆς νήσου τῶν Σειρήνων, τῶν ὅποιων τὰ γλυκύτατα ἄσματα παρέσυρον τοὺς

ταξιδεύοντας καὶ κατέστρεφον αὐτούς. Ο Ὁδυσσεὺς ἔφραζε τὰ ὅτα τῶν συντρόφων του διὰ κηροῦ, παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς συντρόφους του καὶ τὸν ἔδεσαν εἰς τὸν ίστὸν τοῦ πλοίου.

Σκύλλα καὶ χάρυβδις.

Τοιουτοτρόπως ὁ Ὁδυσσεὺς καὶ οἱ σύντροφοί του διῆλθον σῷοι τὰς Σειρῆνας καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν σκύλλαν καὶ τὴν χάρυβδιν, δύο τέρατα τὰ ὅποια